

Μειώθηκαν κατά 35% οι άμεσες ξένες επενδύσεις το 2023

Στα 5,43 δισ. δολ. έναντι 8,45 δισ. δολ. το 2022, το 45% αφορά τον κλάδο ακινήτων

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

«Βουτιά» μετά τη χρονιά-ρεκόρ για τις άμεσες ξένες επενδύσεις που ήταν το 2022 σημείωσαν οι ΑΞΕ το 2023 στην Ελλάδα, ακολουθώντας την παγκόσμια τάση μείωσης των ΑΞΕ με βασικές αιτίες την οικονομική ύφεση και τις γεωπολιτικές εντάσεις, αλλά βεβαίως και το υψηλό κόστος του χρήματος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Παγκόσμια Έκθεση για τις Επενδύσεις (World Investment Report) του Οργανισμού Εμπορίου και Ανάπτυξης του ΟΗΕ (UNCTAD), η οποία δημοσιοποιήθηκε χθες, το συνολικό ύψος των ΑΞΕ στην Ελλάδα διαμορφώθηκε το 2023 σε 5,43 δισ. δολάρια έναντι 8,45 δισ. δολαρίων το 2022. Παρά τη μείωση αυτή, η επίδοση του 2023 είναι υψηλότερη από του 2019 και από τις υψηλότερες διαχρονικά. Συνολικά την περίοδο 2019-2023 η αξία των ΑΞΕ διαμορφώθηκε σε 28,44 δισ. δολάρια.

Πέρα από το γεγονός ότι συνολικά οι ΑΞΕ στην Ελλάδα υποχώρησαν κατά περίπου 36% το 2023 σε σύγκριση με το 2022, το στοιχείο που προβληματίζει μάλλον περισσότερο, όπως προκύπτει από τα σχετικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος των ΑΞΕ, σχεδόν το 28%, αφορά τον κλάδο του real estate. Εάν προστεθούν σε αυτό το ποσοστό και οι ΑΞΕ που έγιναν το 2023 και αφορούν ιδιωτικές αγοραπωλησίες ακινήτων, τότε προκύπτει ότι το 45% περίπου των ΑΞΕ ήταν στον κλάδο των ακινήτων. Οι ΑΞΕ σε κλάδους που θεωρείται ότι διευρύνουν την παραγωγική βάση, όπως στη μεταποίηση και στα logistics, αποτέλεσαν το 2023 το 16,86% και το 1,73% του συνόλου, αντιστοίχως.

Πολύ χαμηλότερες σε σύγκριση με το 2022 είναι και οι λεγόμενες «greenfield» επενδύσεις (δηλαδή εντελώς νέες

Η εξέλιξη των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα

Αξία σε δισ. δολ. (σε παρένθεση η μεταβολή από προηγούμενο έτος)

ΠΗΓΗ: UNCTAD, World Investment Report 2024

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος

Κατανομή άμεσων ξένων επενδύσεων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	27,77%
Ιδιωτικές αγοραπωλησίες ακινήτων	16,92%
Μεταποίηση	16,86%
Καταλύματα - Εστίαση	8,28%
Ενημέρωση - Επικοινωνίες	8,00%
Χρηματοοικονομικές - Ασφαλ. Δραστηριότητες	5,55%
Εμπόριο	5,23%
Κατασκευές	4,42%
Πρωταγενής τομέας (μαζί με ορυχεία - λατομεία)	2,40%
Logistics	1,73%
Λοιπές	19,70%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βασικές αιτίες για τη «βουτιά» η οικονομική ύφεση, οι γεωπολιτικές εντάσεις και το υψηλό κόστος του χρήματος.

επενδύσεις, όχι δηλαδή εξαγορά υφιστάμενων επιχειρήσεων αλλά εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων ή επέκταση με νέες επενδύσεις), καθώς σύμφωνα με την έκθεση του UNCTAD διαμορφώθηκαν σε 1,20 δισ. δολάρια έναντι 1,89 δισ. δολαρίων το 2022, καταγράφοντας μείωση 36,2%. Επί του συνόλου των ΑΞΕ στην Ελλάδα το 2023, οι greenfield επενδύσεις αποτελούν το 22%. Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο 2019-2023, περίοδος μετά τη μνημόνια, που περιλαμβάνει όμως την πανδημική κρίση, οι greenfield επενδύσεις ανήλθαν

συνολικά σε 10,03 δισ. δολάρια, αποτελώντας περίπου το 36% των συνολικών ΑΞΕ της περιόδου αυτής.

Κατακόρυφη ήταν, εξάλλου, η μείωση των ΑΞΕ που αφορούν εξαγορές και συγχωνεύσεις από ξένα κεφάλαια. Αυτές διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με την έκθεση, σε μόλις 231 εκατ. δολάρια το 2023 έναντι 5,6 δισ. δολαρίων το 2022, μείωση δηλαδή κατά 95,6%.

Το απόθεμα ΑΞΕ στην Ελλάδα το 2023 είχε διαμορφωθεί σε 61,59 δισ. δολάρια, έναντι 50,57 δισ. δολαρίων το 2022, καταγράφοντας αύξηση 21,8%.

Οι επενδύσεις των Ελλήνων στο εξωτερικό διαμορφώθηκαν το 2023 σε 3,95 δισ. δολάρια έναντι 3,19 δισ. δολαρίων το 2022, καταγράφοντας αύξηση 23,6%.

Μειωμένες, αλλά σε χαμηλότερο βαθμό, ήταν συνολικά οι ΑΞΕ στην Τουρκία, καθώς διαμορφώθηκαν το 2023 σε 10,44

δισ. δολάρια έναντι 13,44 δισ. δολαρίων το 2022, καταγράφοντας μείωση κατά 22,4%. Στη γείτονα, πάντως, οι greenfield επενδύσεις ενισχύθηκαν κατά 213,1% το 2023 σε σύγκριση με το 2022.

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι ΑΞΕ διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με τα στοιχεία του UNCTAD, σε 1,3 τρισ. δολάρια, καταγράφοντας μείωση 2% σε σύγκριση με το 2022. Μάλιστα, εάν εξαιρεθούν κάποιες μεμονωμένες επενδύσεις που έχουν μεγάλη επίπτωση στο σύνολο, τότε η πραγματική μείωση των ΑΞΕ σε παγκόσμιο επίπεδο ήταν το 2023 σε σύγκριση με το 2022 πολύ μεγαλύτερη, της τάξης του 10% για δεύτερο συνεχές χρόνο. Αν και το 2024 χαρακτηρίζεται από τον διεθνή οργανισμό ως μια χρονιά γεμάτη προκλήσεις, διατυπώνεται συγκρατημένη αισιοδοξία για αύξηση των ΑΞΕ λόγω της βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών.